

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni B. Kraska wniosła o dokonanie działu spadku po U. Ł. zmarłej w dniu 25 czerwca 2009r. Wniosła o ustalenie, iż w skład spadku wchodzi: - mieszkanie własnościowe położone w L. przy ul. (...) numer lokalu mieszkalnego (...) o powierzchni 41,30m² o wartości 100 000 zł,

- środki pieniężne zgromadzone na rachunku i lokatach w Banku (...) w L. o wartości nieznanej.

Wniosła o przyznanie wszystkich składników masy spadkowej na jej rzecz, co jest zgodne z wola uczestników. Do wniosku dołączyła oświadczenie W. K. (1) oraz L. S. o przekazaniu ich udziału spadkowego na rzecz wnioskodawczyni.

Uczestnik postępowania W. K. (2) w piśmie procesowym z dnia 25 maja 2010r. (k. 21-22) nie wyraził zgody na zaproponowany sposób rozdysponowania majątkiem spadku. Podpisując oświadczenie załączone do wniosku nie miał świadomości o składzie majątku spadku. Zakwestionował wartość mieszkania i oświadczył, iż zgodnie z jego wiedzą mieszkanie jest warte 150 000 zł. Zaproponował, aby środki finansowe podzielić według udziału pomiędzy uczestnikami, a mieszkanie przyznać wnioskodawczyni za spłatą na jego rzecz, ewentualnie sprzedać i podzielić uzyskane środki.

W odpowiedzi na powyższe, wnioskodawczyni w piśmie z dnia 23 czerwca 2010r. (k. 34) podała, że uczestnicy mieli świadomość składu i wartości spadku po zmarłej siostrze U. Ł.. Zaproponowała, aby w razie sporu sprzedać lokal. Jednocześnie podniosła zarzut poczynienia nakładów na majątek spadku poprzez ponoszenie kosztów utrzymania lokalu w kwocie 3 285,86 zł. Zapowiedziała, że wobec stanowiska uczestnika, zaprzestanie dalsze ponoszenie tych kosztów.

W piśmie z dnia 18 września 2010r. (k.59) uczestnik W. K. (2) podtrzymał swoje stanowisko w sprawie.

W piśmie procesowym z dnia 26 stycznia 2015r.(k.387) wnioskodawczyni podała, że uległa obniżeniu wartość rynkowa mieszkania, w jej ocenie jest ono warte 80 000- 85 000 zł. Związane to jest z niskim standardem wykończenia nieruchomości. Podtrzymała swoje roszczenie o rozliczenie nakładów na masę spadkową. Nadto podniosła, że aktualne zadłużenia wobec Spółdzielni Mieszkaniowej wynosi 18 782,49 zł.

Uczestniczka postępowania H. M., która nabyła spadek po spadkodawczyni udziale 1/45, złożyła pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 10.01.2014r.-k 177, z dnia 29.12.2014r.-k. 348, z dnia 4.12.2015r.k.635 oraz z dnia 12.04.2016r.k. 800)

Uczestnik postępowania K. K. (1), który nabył spadek po spadkodawczyni udziale 1/54, złożył pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 11.01.2014r.-k 179 oraz z dnia 1 marca 2015r. k. 473)

Uczestniczka postępowania W. K. (3), która nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/54, złożyła pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 19.01.2014r.-k 184 oraz z dnia 24.05.2016r. k. 841)

Uczestniczka postępowania U. S., która nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/90, złożyła pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 17.11.2014r.-k 283 oraz z dnia 03.07.2015r. k. 551).

Uczestniczka postępowania W. C., która nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/90, złożyła pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 08.12.2014r.-k 323 oraz z dnia 14.04.2016r. k. 780).

Uczestniczka postępowania B. B. (1), która nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/90, złożyła pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 10.12.2014r.-k 325 oraz z dnia 03.07.2015r. k. 553).

Uczestniczka postępowania B. G. (1), która nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/27, złożyła pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 16.12.2014r.-k 332 oraz z dnia 17.04.2016r. k. 808).

Uczestniczka postępowania J. B., która nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/27, złożyła pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 16.12.2014r.-k 334 oraz z dnia 17.04.2016r. k. 810).

Uczestnik postępowania S. K., syn K., który nabył spadek po spadkodawczyni w udziale 1/27, złożył pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 16.12.2014r.-k 336 oraz z dnia 17.04.2016r. k.814).

Uczestniczka postępowania H. G., która nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/90, złożyła pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 18.12.2014r.-k 338). Jednak w oświadczeniu z dnia 15.04.2016r. nie wyraziła zgody na przyznanie spadku na rzecz wnioskodawczyni (k. 796).

Uczestnik postępowania Z. M., który nabył spadek po spadkodawczyni w udziale 1/90, złożył pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 19.12.2014r.-k 340 oraz z dnia 19.04.2016r. k. 812).

Uczestniczka postępowania M. K. (1), która nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/135, złożyła pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 26.01.2015r.-k 396 oraz z dnia 16.05.2016r. k. 835).

Uczestniczka postępowania P. K. (1), który nabył spadek po spadkodawczyni w udziale 1/135, złożył pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 26.01.2015r.-k 398 oraz z dnia 16.05.2016r. k. 836).

Uczestniczka postępowania B. K. (1), który nabył spadek po spadkodawczyni w udziale 1/135, złożył pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 26.01.2015r.-k 400 oraz z dnia 16.05.2016r. k. 838).

Uczestniczka postępowania W. K. (4), który nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/45, złożył pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 26.01.2015r.-k 402).

Uczestniczka postępowania M. K. (2), syn S., który nabył spadek po spadkodawczyni udziale 1/54, złożył pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku (oświadczenie z dnia 30.01.2015r.-k 407).

Uczestnik postępowania A. K. (1), następca prawny E. K. (1), który nabył spadek po spadkodawczyni w udziale 1/9, złożył pisemne oświadczenie, że zgadza się z treścią wniosku (oświadczenie z dnia 16.02.2015r.-k 436).

Uczestnik postępowania H. K. (1), następca prawny E. K. (1), który nabył spadek po spadkodawczyni w udziale 1/9, złożył pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku na rzecz wnioskodawczyni (oświadczenie z dnia 06.02.2015r.-k 425 oraz z dnia 12.04.2016r. k. 798).

Uczestniczka postępowania K. D., następca prawny J. D. (1), która nabył spadek po spadkodawczyni w udziale 1/90, złożyła pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku i nie wnosi o przyznanie na jej rzecz spłaty (oświadczenie z dnia 10.02.2015r.-k 427).

Uczestnik postępowania G. S., następca prawny L. S., która nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/9, złożył pisemne oświadczenie o przyznaniu całości spadku na rzecz wnioskodawczyni bez orzekania spłat na jego rzecz (oświadczenie z dnia 11.03.2015r.-k 476 oraz z dnia 17.11.2015r. k. 600).

Uczestnik postępowania M. S., następca prawny L. S., która nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/9, złożył pisemne oświadczenie o przyznaniu całości spadku na rzecz wnioskodawczyni bez orzekania spłat na jego rzecz (oświadczenie z dnia 11.03.2015r.-k 482 oraz z dnia 17.11.2015r. k. 600, z dnia 7.12.2015r. k. 647, z dnia 9 maja 2016r. k.823 oraz z dnia 11.05.2016r. k. 827).

Uczestniczka postępowania E. G., następca prawny L. S., która nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/9, złożyła pisemne oświadczenie o przyznaniu całości spadku na rzecz wnioskodawczyni bez orzekania spłat na jego rzecz (oświadczenie z dnia 11.03.2015r.-k 484 oraz z dnia 17.11.2015r. k. 600 oraz z dnia 11.05.2016r. k. 825).

Uczestniczka postępowania A. K. (2), następca prawny L. S., która nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/9, złożyła pisemne oświadczenie o przyznaniu całości spadku na rzecz wnioskodawczyni bez orzekania spłat na jego rzecz (oświadczenie z dnia 17.11.2015r.-k 624 oraz z dnia 24.05.2016r. k. 855).

Uczestniczka postępowania A. K. (3), następca prawny L. S., która nabyła spadek po spadkodawczyni w udziale 1/9, złożyła pisemne oświadczenie o przyznaniu całości spadku na rzecz wnioskodawczyni bez orzekania spłat na jego rzecz (oświadczenie z dnia 30.12.2015r.-k 702 oraz z dnia 16.05.2016r. k. 839).

Uczestniczka postępowania H. K. (2), z domu K., córka S. i M., której udział w spadku wynosi 1/54, złożyła pisemne oświadczenie, że przekazuje nieodpłatnie swój udział na rzecz wnioskodawczyni (oświadczenie z dnia 20.03.2015r.-k.490, oświadczenia z dnia 1.07.2015r.k. 543 oraz z dnia 25.05.2016r. k. 843)

Uczestniczka postępowania K. K. (3), córka S. i H., której udział w spadku wynosi 1/36, złożyła pisemne oświadczenie, że zrzeka swój udział na rzecz wnioskodawczyni bez spłat (oświadczenie z dnia 31.03.2015r.-k.492 oraz z dnia 14.12.2015r. k. 669)

Uczestnik postępowania W. K. (5), następca prawny A. K. (1), którego udział w spadku wynosi 1/36, złożył pisemne oświadczenie, że zrzeka swój udział na rzecz wnioskodawczyni bez spłat (oświadczenie z dnia 31.03.2015r.-k.494, z dnia 10.12.2015r. k. 654 oraz z dnia 16.05.2016r. k.833).

Uczestniczka postępowania I. K. (1), następca prawny A. K. (1), którego udział w spadku wynosi 1/36, złożyła pisemne oświadczenie, że zrzeka swój udział na rzecz wnioskodawczyni bez spłat (oświadczenie z dnia 31.03.2015r.-k.497, z dnia 10.12.2015r. k. 654 oraz z dnia 16.05.2016r. k. 832).

Uczestniczka postępowania J. K., następca prawny A. K. (1), którego udział w spadku wynosi 1/36, złożyła pisemne oświadczenie, że zrzeka swój udział na rzecz wnioskodawczyni bez spłat (oświadczenie z dnia 17.06.2015r.-k.510, z dnia 10.12.2015r. k. 654 oraz z dnia 16.05.2016r. k.831).

Uczestnik postępowania Z. K., syn S. i H., którego udział w spadku wynosi 1/36, złożył pisemne oświadczenie, że zrzeka swój udział na rzecz wnioskodawczyni bez spłat (oświadczenie z dnia 31.03.2015r.-k.498 oraz z dnia 13.12.2015r. k. 667).

Uczestniczka postępowania B. K. (2), której udział w spadku wynosi 1/45, złożyła pisemne oświadczenie, że zrzeka swój udział na rzecz wnioskodawczyni bez spłat (oświadczenie z dnia 17.01.2016r.-k.721).

Uczestnik postępowania W. K. (2), którego udział w spadku wynosi 1/9, złożył pisemne oświadczenie, że zrzeka swój udział na rzecz wnioskodawczyni bez spłat (oświadczenie.-k.723 oraz z dnia 10.05.2016r. k. 829).

Uczestniczka postępowania T. O., którego udział w spadku wynosi 1/54, złożyła pisemne oświadczenie wyraziła zgodę na dział spadku zgodnie z wnioskiem i przyznanie masy spadkowej na rzecz wnioskodawczyni bez spłat na jej rzecz (oświadczenie z dnia 18.01.2016r.-k.727).

Uczestnik postępowania J. M., który nabył spadek po spadkodawczyni udziale 1/90, złożył pisemne oświadczenie o zrzeknięciu się swoich praw do spadku, nie wnosi o spłatę (oświadczenie z dnia 05.05.2016r.-k 821).

Na rozprawie w dniu 9 czerwca 2016r. pełnomocnik uczestniczek postępowania I. K. (2), A. B. i A. C., następców prawnych P. K. (2), złożył oświadczenie w ich imieniu, że zgadza się z treścią wniosku i nie wnosi o przyznanie spłat.

Sąd ustalił, co następuje:

U. Ł. z domu K. zmarła w dniu 25 czerwca 2009 roku, a spadek po niej nabyli:

- rodzeństwo: L. S. z domu K., córka J. i S., W. K. (2), syn J. i S.,

B. K. (3) z domu K., córka J. i S., E. K. (1), syn J. i S. – każde po 1/9 części,

- dzieci rodzeństwa:

W. C. z domu M., córka M. i L.,

J. D. (2) z domu M., córka M. i L.,

Z. M., syn M. i L.,

H. G. z domu M., córka M. i L.,

J. D. (1) z domu M., córka M. i L., M. D. (1) z domu M., córka M. i L.,

B. B. (2), córka M. i L.,

T. M. (1), syn M. i L.,

J. M. syn M. i L.,

U. S., córka M. i L. - każde po 1/90 części

H. M. z domu K., córka E. i L.,

P. K. (2), syn E. i L.,

B. K. (2) z domu K., córka E. i L.,

W. K. (4), syn E. i L. - każde po 1/45 części

M. K. (1), córka L. i E. T.,

P. K. (1), syn L. i E. T.

B. K. (1), syn L. i E. T. - każde po 1/135 części

S. K., syn K. i E.,

J. B. z domu K., córka K. i E.,

B. G. (2) z domu K., córka K. i E. - każde po 1/ 27 części,

W. K. (3) z domu K., córka S. i M.,

M. K. (2), syn S. i M.,

K. K. (1), syn S. i M.,

H. K. (2) z domu K., córka S. i M.,

A. M. z domu K., córka S. i M.,

T. O. z domu K., córka S. i M. - każde po 1/54 części,

A. K. (1), syn S. i H.,

M. K. (2), syn S. i H.,

K. K. (3), córka S. i H.,

Z. K., syn S. i H. - każde po 1/36 części.

Dowód- postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku z dnia 05.04.2013r.- k. 685 akta I Ns 358/10.

Siostra spadkodawczyni L. S. z domu K., posiadająca udział w spadku w wysokości 1/9, zmarła w dniu 28 maja 2013r.

Spadek po L. S. nabyli: E. G., G. S. i M. S. w udziale po 1/4 części oraz A. K. (3) i A. K. (2) w udziale po 1/8 części.

Dowód- odpis skrócony akty zgonu Nr 20/2013- k. 173,

- postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku z dnia 22.09.2015r., sygn. akt I Ns 240/15- k.601.

Brat spadkodawczyni E. K. (1) posiadająca udział w spadku w wysokości 1/9, zmarła w dniu 09 sierpnia 2009r.

W chwili śmierci E. K. (2) pozostawał w związku małżeńskim z H. K. (3), z domu (...), która zmarła 27 stycznia 2010r.

E. K. (2) pozostawił dzieci: H. K. (1), A. K. (1), E. Z. (1) oraz E. K. (3).

Dowód- odpis skrócony akty zgonu Nr 1030/2009- k.465 akta I Ns 358/10,

- odpis skrócony aktu małżeństwa Nr 20/1953-k. 150, akta I Ns 358/10,

- odpis skrócony akty urodzenia Nr 3/1956/S- k 150, akta I Ns 358/10,

- odpis skrócony akty urodzenia Nr 29/1957/S- k 150, akta I Ns 358/10,

- odpis skrócony akty urodzenia Nr 15/1959/S- k 150, akta I Ns 358/10,

- odpis skrócony akty urodzenia Nr 31/1964- k 150, akta I Ns 358/10.

A. K. (1), syn S. i H., posiadający udział w spadku w wysokości 1/36, zmarł w dniu 29 września 2013r.

Spadek po A. kubiaku nabyli: żona J. K. i dzieci I. K. (1) oraz W. K. (5), każdy w 1/3 części.

Dowód- odpis skrócony akty zgonu Nr 192/2013- k.145,

- postanowienie z dnia 09.12.2013r., sygn. akt V Ns 497/13- k.562.

J. D. (1), z domu M., córka L. i M., posiadająca udział w spadku w wysokości 1/90, zmarła w dniu 25 lutego 2011r. W chwili śmierci pozostawała w związku małżeńskim z J. D. (3) i pozostawiła dzieci: K. D. oraz P. D..

Dowód- odpis skrócony akty zgonu Nr 281/2011- k.458 akt I Ns 358/10.

P. K. (2), syn E. i L., posiadająca udział w spadku w wysokości 1/45, zmarła w dniu 06 czerwca 2014r. W chwili śmierci pozostawała w związku małżeńskim z I. K. (2) z domu K. i pozostawiła dzieci: A. B. z domu K. i A. C..

Dowód- odpis skrócony akty zgonu k.705,

- odpis skrócony aktu małżeństwa k.782-784.

W skład spadku po zmarłej wchodzi lokal mieszkalny nr (...) stanowiący odrębny przedmiot własności położony w L. przy ul. (...) o powierzchni 41,30 m² z przynależną piwnicą o powierzchni 1,9m², dla której to nieruchomości prowadzona jest w Sądzie Rejonowym w Legnicy w Wydziale Ksiąg Wieczystych księga wieczysta o numerze (...) wraz z udziałem 221/100 000 w nieruchomości wspólnej, którą stanowi grunt oraz części budynku i urządzeń które nie służą wyłącznie do użytku właścicieli lokali, na której położony jest dom wielomieszkaniowy i dla której to nieruchomości wspólnej prowadzona jest w Sądzie Rejonowym w Legnicy w Wydziale Ksiąg Wieczystych księga wieczysta o numerze (...).

Wartość nieruchomości wynosi 105 800 zł.

Dowód- kserokopia umowy przeniesienia własności lokalu z dnia 11.06.2008r., rep. A 12155/2008- k. 5-6

- odpis zupełny KW o nr (...) - k.153-155,

- opinia biegłego sądowego z zakresu szacowania nieruchomości R. O. z dnia 13.06.2015r.-k. 517-526.

Spadkodawczyni U. Ł. posiadała środki finansowe zgromadzone na lokacie terminowej na rachunku prowadzonym przez (...) Bank (...) S.A. w kwocie 10 035,39 zł.

Dowód- pismo z dnia 11.04.2016r. – k. 788.

Wnioskodawczyni poniosła nakłady na majątek spadku w postaci:

- opłat za dostawę wody i odprowadzenie ścieków pod adres L. ul. (...) w dniu 30 listopada 2009r. kwocie 15,38 zł, w dniu 01 lutego 2010r. w kwocie 7,79 zł, w dniu 26 marca 2010r. w kwocie 23,07 zł oraz w dniu 03 marca 2010r. w kwocie 38,45 zł,

-opłat za energię elektryczną dostarczoną pod adres L., ul. (...) w dniu 1 października 2010r. kwotę 9,37 zł,

- opłat czynszowych wnoszone do (...) Spółdzielni Mieszkaniowej w dniu 20 czerwca 2009r. w kwocie 252,05 zł, w dniu 20 lipca 2009r. w kwocie 504,10 zł, w dniu 30 września 2009r. w kwocie 252,05 zł, w dniu 09 października 2009r. w kwocie 252,05 zł, w dniu 30 listopada 2009r. w kwocie 504,10 zł, w dniu 01 lutego 2010r. w kwocie 242,60 zł, w dniu 03 marca 2010r. w kwocie 261,89 zł, w dniu 26,49 zł oraz w dniu 28 kwietnia 2010r. w kwocie 523,68 zł,

- opłat za dostarczenie gazu pod adres L., ul. (...) w dniu 10 marca 2010r. w kwocie 19,42 zł, w dniu 06 października 2009r. w kwocie 20,34 zł, w dniu 10 września 2009r. w kwocie 42,29 zł oraz w dniu 09 lipca 2009r. w kwocie 32,72 zł.

Dowód- kserokopia książeczki opłat za dostawę wody i odprowadzenie ścieków- k.35-38,

- kserokopia rachunków za energię elektryczną wraz z dowodem zapłaty- k.39,

- kserokopia książeczka opłat wraz z dowodami zapłaty –k.40-48,

- kserokopia rachunki za gaz wraz z dowodem zapłaty- k. 50-53.

Wobec (...) Spółdzielni Mieszkaniowej na mieszkaniu położonym w L. przy ul. (...) istnieje na dzień 06 kwietnia 2016r. zadłużenie w wysokości 24 830,64 zł.

Dowód- pismo z dnia 11.04.2016r. – k. 763.

Na mieszkaniu należącym do spadku nie ma zaległości podatkowych z tytułu podatku od nieruchomości.

Dowód- pismo z dnia 16.06.2016r. – k. 826.

Sąd zważył, co następuje:

Z chwilą stwierdzenia nabycia spadku przez kilku spadkobierców powstaje między nimi wspólność praw i obowiązków spadkowych, która utrzymuje się do chwili dokonania działu spadku. Zgodnie z art. 1035 k.c. w sytuacji, gdy spadek przypada kilku spadkobiercom do wspólności majątku spadkowego oraz do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych z zachowaniem przepisów tytułu VIII Kodeksu Cywilnego.

Dział spadku może nastąpić bądź na mocy umowy między wszystkimi spadkobiercami, bądź na mocy orzeczenia sądu na żądanie któregośkolwiek ze spadkobierców.

Wnioskodawczyni B. K. (3) wniosła o dział spadku po U. Ł. zmarłej w dniu 25 czerwca 2009r. Podając jednocześnie, że w skład spasku wchodzi nieruchomość w postaci mieszkania o nr (...)położonego w L. przy ul. (...) oraz środki finansowe zgromadzone na rachunku bankowym.

Stosownie do 684 k.p.c. skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala Sąd. Zgodnie z art. 924 k.c. otwarcie spadku następuje z chwilą śmierci spadkodawcy, zaś spadkobierca właśnie z tą chwilą nabywa spadek (art. 925 k.c.). Skład spadku określa się na chwilę otwarcia spadku, jego zaś wartość - według cen z chwili dokonania działu (por. uchwała SN z dnia 27 września 1974r. / III CZP 58/74, OSNC z 1975r. Nr 6, poz. 90). Zgodnie z art. 922 § 1 k.c. prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób stosownie do przepisów w/w.

W niniejsze sprawie nie budziło wątpliwości, iż w skład spadku po U. Ł. wchodzi: prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...) położony w L. przy ul. (...) opisanego w księdze wieczystej nr (...) wraz z udziałem 221/100 000 w nieruchomości wspólnej, objętej księgą wieczystą nr (...) oraz środki finansowe w kwocie 10 035,39 zł zgromadzone na rachunku bankowym (...) S.A.

Wartość przedmiotowej odrębnej własności lokalu mieszkalnego, według stanu na dzień 25 czerwca 2009 roku i cen aktualnych, ustaliła biegła sądowa z zakresu szacowania nieruchomości R. O. w opinii z dnia 13 czerwca 2015 roku na kwotę 105 800 złotych (k. 517-526).

Wnioskodawczyni oraz uczestnicy nie wnieśli zarzutów do opinii. W ocenie Sądu wycena dokonana przez w/w biegłą była logiczna, spójna, profesjonalna. Biegły dokonał oględzin nieruchomości, przenalizował oferty sprzedaży podobnych lokali na rynku lokalnym, zastosował trafne wskaźniki korygujące wartość, a uwzględniające cechy indywidualne lokalu. Opinia biegłego w tej sprawie jest kategoriowa i przekonująca, więc może stanowić podstawę ustaleń Sądu co do wartości majątku spadku. Opinie przedstawia obiektywną zindywidualizowaną wartość nieruchomości spadkodawczyni. W konsekwencji Sąd przyjął, że nieruchomość zasilająca majątek spadku jest warta 105 800 zł.

Nadto w skład spadku wchodzi środki finansowe znajdujące się na rachunku bankowym zmarłej - numer (...) w banku (...) S.A. w kwocie 10 035,39 złotych (k. 788).

Wnioskodawczyni wniosła o rozliczenie nakładów jakie poczyniła na majątek spadku, na które złożyły się koszty utrzymania nieruchomości zmarłej.

Bezspornym było, iż wnioskodawczyni poniosła z majątku osobistego na przedmiot spadku wydatek związany z utrzymaniem odrębnej własności lokalu numer (...) położonego w L. w budynku numer (...) przy ulicy (...) w wysokości 3 284,97 złotych. Wnioskodawczyni na tą okoliczność przedłożyła rachunki z dowodowymi zapłatami. Uczestnicy nie kwestionowali niniejszych dokumentów, nie sprzeciwiali się roszczeniu wnioskodawczyni. Nie wątpliwie warto wskazać, że regularne opłaty za nieruchomości lokalową to niewątpliwie wydatki konieczne zabezpieczające nieruchomości przed powstaniem zaległości w opłatach a dług taki obciążałaby wszystkich współspadkobierców. Tak więc wnioskodawczyni ponosząc opłaty czyniła to także w interesie pozostałych współspadkobierców i ma prawo żądać zwrotu poniesionych wydatków stosownie do udziałów uczestników w spadku.

W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, iż rozliczeniu podlegają wyłącznie spłacone długi spadkowe. Zgodnie z art. 686 k.p.c. w postępowaniu działowym sąd rozstrzyga także o istnieniu zapisów zwykłych, których przedmiotem są rzeczy lub prawa należące do spadku, jak również o wzajemnych roszczeniach pomiędzy współspadkobiercami z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów spadkowych, pobranych pożytków i innych przychodów, poczynionych na spadek nakładów i spłaconych długów spadkowych. Nie uregulowane długi spadkowe nie są przedmiotem postępowania działowego.

W konsekwencji w pkt. II postanowienia uznał, że wnioskodawczyni poczyniła z majątku osobistego na majątek spadku nakłady w wysokości 3284,97 zł.

Długi spadku ciężą na spadkobierców wspólnie. Z tym, że w sprawie o dział spadku rozliczeniu podlegają wyłącznie długi spłacone, a nie zobowiązania nieuregulowane. Dział spadku obejmuje w zasadzie jedynie aktywa, natomiast pasywa pozostają poza jego zakresem. Długi nie spłacone nie podlegają rozliczeniu między spadkobiercami. Niespłacone długi, które obciążają majątek spadku, przy dziale spadku w zasadzie nie podlegają rozliczeniu, gdyż mino takiego podziału dług nadal się utrzymuje. Postanowienie w niniejszej sprawie nie wiąże wierzyciela, który może dochodzić spełnienia zobowiązań spadkowych zgodnie z ogólnymi zasadami odpowiedzialności za długi spadkowe.

Tym samym, nie uszło uwadze Sądu, że na majątku spadku jest zobowiązanie z tytułu opłat czynszowych wobec (...) Spółdzielni Mieszkaniowej, jednak z powyższych powodów, nie było to przedmiotem rozstrzygnięcia.

Przechodząc do kwestii sposobu dokonania działu spadku, należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z art. 688 k.p.c. do działu spadku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zniesienia współwłasności, a w szczególności art. 618 §2 i 3 k.p.c. Odpowiednie stosowanie przepisów dotyczących zniesienia współwłasności uzasadnione jest specyfiką postępowania o dział spadku i odnosi się głównie do zastosowania określonego sposobu zniesienia współwłasności zgodnie z przewidzianą prawem hierarchią sposobów jej zniesienia. Stosownie do art. 622 k.p.c. pierwszeństwo ma dokonanie podziału w oparciu o zgodny wniosek, co do sposobu zniesienia współwłasności, jeżeli nie sprzeciwia się prawu, zasadom współżycia społecznego, ani też nie narusza w sposób rażący interesu osób uprawnionych. Do tego sposobu dokonania działu spadku i zniesienia współwłasności powinien nakłaniać współwłaścicieli Sąd w toku postępowania (art. 622 §1 k.p.c.). W przypadku braku podstaw do zniesienia współwłasności na skutek zgodnego wniosku współwłaścicieli wchodzi w grę zniesienie współwłasności przez podział w naturze na części odpowiadające wartością udziałom współwłaścicieli z uwzględnieniem wszelkich okoliczności zgodnie z interesem społeczno – gospodarczym. Różnice wartości wyrównuje się w tej sytuacji przez dopłaty pieniężne (art. 623 kpc).

W niniejszej sprawie nie było sporu, co do sposobu podziału majątku spadku. Wszyscy uczestnicy byli zgodni, aby cały majątek przejęła wnioskodawczyni. Jest to uzasadnione również wielkością udziału wnioskodawczyni w masie spadku. Ma ona bowiem znaczny udział, w wysokości 1/9, mając na uwadze udziały pozostałych uczestników. Początkowo uczestnik W. K. (2) wyrażał inne stanowisko, ale ostatecznie zrzekł się swojego prawa do spadku i wniósł o dział spadku poprzez przyznanie całego majątku wnioskodawczyni bez spłaty na jego rzecz (k. 723, 829).

Sąd przychylił się do wniosku wnioskodawczyni cały majątek spadku jej przyznał na wyłączną własność (pkt. III postanowienia).

Przyznanie wnioskodawczyni całego majątku spadku skutkuje spłatą na rzecz uczestników na podstawie art.212 § 2 i 3 k.c. stosowanym odpowiednio do spraw o dział spadku. Przepis ten wskazuje, że rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Jeżeli ustalone zostały dopłaty lub spłaty, sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia. W razie rozłożenia dopłat i spłat na raty terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać lat dziesięciu. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie sąd na wniosek dłużnika może odroczyć termin zapłaty rat już wymagalnych.

W niniejszej sprawie większość uczestników zrzekło się spłat na swoją rzecz. Tym samym Sąd uznał niniejsze oświadczenia za wiążące. Uczestniczy byli poinformowani o wartości majątku spadku, otrzymali bowiem opinie biegłej z zakresu szacowania nieruchomości. Prawidłowo zostali również zawiadomieni o terminie rozprawy. Mieli więc wiedzę i świadomość konsekwencji swoich oświadczeń. W związku z czym Sąd przyznał tylko spłaty na rzecz uczestników, którzy byli bierni w toku niniejszego postępowania. Wyjątkowo uczestniczka H. G. złożyła oświadczenie, że nie zgadza się z wnioskiem. Nie rozwinęła jednak tego zarzutu, a więc Sąd uznał, że wniosła o przyznanie na jej rzecz spłaty.

Obliczając wysokość spłaty Sąd pomniejszył wartość majątku spadku w wysokości 115 835,39 zł o poczynione przez wnioskodawczynię nakłady w wysokości 3 284,97 zł, co dało kwotę 112 550,42 zł

W konsekwencji Sąd w IV postanowienia tytułem spłaty zasądził od wnioskodawczyni B. K. na rzecz:

- a) E. Z. (2) z domu K., córki E. kwotę 3 126,40 zł- uczestniczka jest jedną z czworga spadkobierców E. K. (1), któremu przypadł udział w majątku spadku w wysokości 1/9, a więc skoro udział E. K. (1) był wart 12 505,60 zł, to 1/4 tej kwoty wyznaczyła wielkość spłaty;
- b) E. K. (3) z domu K., córki E. kwotę 3 126,40 zł- uczestniczka jest jedną z czworga spadkobierców E. K. (1), któremu przypadł udział w majątku spadku w wysokości 1/9, a więc skoro udział E. K. (1) był wart 12 505,60 zł, to 1/4 tej kwoty wyznaczyła wielkość spłaty;
- c) J. D. (2) z domu M., córki M. kwotę 1 250,56 zł – uczestniczce tej zgodnie z postanowieniem o stwierdzenie nabycia spadku przypadł udział w wysokości 1/90, a więc kwota spłaty to 1/90 z kwoty 112 550,42 zł;
- d) H. G. z domu M., córki M. kwotę 1 250,56 zł - uczestniczce tej zgodnie z postanowieniem o stwierdzenie nabycia spadku przypadł udział w wysokości 1/90, a więc kwota spłaty to 1/90 z kwoty 112 550,42 zł,
- e) J. D. (3) kwotę 416,85 zł- uczestnik jest jednym z trojga spadkobierców J. D. (1), której przypadł udział w majątku spadku w wysokości 1/90, a więc skoro udział J. D. (1) był wart 1 250,56 zł, to 1/3 tej kwoty wyznaczyła wielkość spłaty;
- f) P. D., syna J. i J. kwotę 416,85 zł- uczestnik jest jednym z trojga spadkobierców J. D. (1), której przypadł udział w majątku spadku w wysokości 1/90, a więc skoro udział J. D. (1) był wart 1 250,56 zł, to 1/3 tej kwoty wyznaczyła wielkość spłaty;
- g) M. D. (2) z domu M., córki M. kwotę 1 250,56 zł- uczestniczce tej zgodnie z postanowieniem o stwierdzenie nabycia spadku przypadł udział w wysokości 1/90, a więc kwota spłaty to 1/90 z kwoty 112 550,42 zł,
- h) T. M. (2), syna M. kwotę 1 250,56 zł uczestnikowi temu zgodnie z postanowieniem o stwierdzenie nabycia spadku przypadł udział w wysokości 1/90, a więc kwota spłaty to 1/90 z kwoty 112 550,42 zł,,
- i) A. M. z domu K., córki S. kwotę 2 084,26 zł- uczestniczce tej zgodnie z postanowieniem o stwierdzenie nabycia spadku przypadł udział w wysokości 1/54, a więc kwota spłaty to 1/54 z kwoty 112 550,42 zł,

j) M. K. (3), syna S. i H. kwotę 3 126,40 zł - uczestnikowi temu zgodnie z postanowieniem o stwierdzenie nabycia spadku przepadł udział w wysokości 1/36, a więc kwota spłaty to 1/36 z kwoty 112 550,42 zł.

Z tego względu Sąd mając na uwadze sytuację majątkową wnioskodawczynie oznaczył termin płatności zasądzonych spłaty na okres 6 miesięcy. Wnioskodawczynie - jak wynika z oświadczenia o stanie rodzinnym i majątkom (k.584-588), nie posiada oszczędności, jednakże osiąga stały dochód w postaci emerytury w wysokości 2 271 zł. W ocenie Sądu mając na uwadze wysokość przyznanych spłat, a także fakt przyznania wnioskodawczynie środków finansowych zgromadzonych na rachunku bankowym spadkodawczynie, z których może ona w znacznej części pokryć zasądzone spłaty, termin 6 miesięcy do wywiązania z nałożonego obowiązku jest wystarczający.

Mając na względzie powyższe, Sąd na mocy powołanych przepisów, orzekł jak w pkt I – IV postanowienia.

Orzekając o kosztach sądowych Sąd miał na uwadze, że pozostały nierozliczone koszty które tymczasowo poniósł Skarb Państwa. Na te koszty przede wszystkim złożyło się wynagrodzenie biegłego sądowo z zakresu szacowania nieruchomości oraz koszty uzyskania informacji bankowych. Zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążyć jej w ogóle kosztami. W ocenie Sądu w niniejszej sprawie zaszyły szczególne okoliczności. Przed wszystkim Sąd z urzędu dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu szacowania nieruchomości mając na uwadze przede wszystkim oświadczenia uczestników o zrzeczeniu się spłat. Sąd chciał mieć pewność, że uczestnicy mają świadomość wartości majątku spadku i z jakich kwoty pieniędzy rezygnują. Działanie Sądu było podyktowane koniecznością zagwarantowania ochrony praw uczestników.

Pozostałe koszty związane z udziałem w sprawie zainteresowani powinni ponieść we własnym zakresie (art. 520§1 k.p.c.). Dotyczy to przede wszystkim wniosków o zwrot kosztów stawiennictwa osobistego uczestników na rozprawę.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...) P. S. (...)

3. (...)

4. (...) (...)

(...)

(...)